

PROVINCIALI STANE COURANT

10-10-68

Heeft opgemerkt, dat in Hongarij de adel
als de geringste ingezetens tegen het Oos-
terrijks bestuur verbitterd is. Het geheele minis-
terium, bijna alle leden van het bestuur, de
generaal en al de staf-officieren zijn van
den naam *Georgej, Klapka, Perczel, Da-*

De heeren *Mauguin* en *Savoie* hebben vervolgens de buitenlandsche staatkunde der regering aangevallen. Eerstgemelde zag vooral in de wapening van Rusland groot gevaar voor de republiek, en vreesde voor den overwegenden invloed, dien de Czaar

Heden morgen werd het stoffelijk overblijfsel van den hoogleeraar mr. *E. H. Luyck*, op de suider begraafplaats ter aarde besteld. Het was met eenige plugugheid een groot aantal personen, waaronder vele vrienden en ambgenooten des waardigen overledene, alsmede onderscheidene zijner voorzitters en tegenwoordige leerlingen werden opgemerkt. Het was, op eene eenvoudige wijze naar de rustplaats gevoerd; werd op de begraafplaats door de aanwezigen, die gekomen waren, om de laatste eer aan den afgestorvene te bewijzen, begraven en naar het graf geleid. Aldaar aangekomen werd door den hoogleeraar *de Groot*, als rector-magistrus der Hoogeschool, daarna door den heer predikant dr. *Diest Looijen*, vervolgens (in de naam)

door den heer dr. Hecker en eindelijk door den heer student de la Faille in gepaste en deels treffende bewoordingen, een rechtmatige halde toegebragt aan de nagedachtenis van die gedurende zijn leven de schoonste paaien aan de wetenschap van Grooten heeft uitge-
maakt. Hij heeft een roem in zijne werken gemaakt, die hem (om met een' der be-
roemden geleerden te spreken) de
Hogeschool van Groningen zal blijven bestaan,
want hare nagedachtenis, mogt zij al eens te
niete gaan, zal voortleven; zoolang de Nederlandsche
taal en letterkunde in beschouwing zal worden ge-
oefend, — zoolang de naam van de Heer Hecker
eere worden vermeld. Ook de mensch en burger
werd hij naar waarde geschat, en het gesprokene
maakte eenen zigtbaren indruk op alle aanwezigen.
De vrees dat de Heer Hecker in de toekomst
de vergetelheid overleefde en den waardigen burger
in het helderst daglicht. (Gr. Prov. Ct.)

LEIDEN 26 Junij.

Heden heeft de Edel Achtb. Heer Officier bij de
Arrondissements-regtbank alhier, in de zaak van het
Hogeschools, geoordeeld tot ontzegging van den
titel van H. H. Diakenen tegen hun Edel Achtb.
Heeren Burgemeester en Wethouders. De Regtbank
heeft de uitspraak bepaald op den 7. Augustus aanstaande.

UTRECHT 26 Junij.

Gedurende de twee vorige jaren, had alhier op
Vrijdag den 22. en Zaterdag den 23. dezer weder
het examen plaats der kweekelingen van de Leer-
school voor aankomende Onderwijzers, in het jaar
1846 opgericht door de Utrechtsche afdeling van
het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap.

Dit examen werd gehouden in de tegenwoordig-
heid van de heeren mr. W. J. van Hoytema, Voor-
zitter, mr. C. L. Schüller tot Poursum, J. Heijl, T.
Endarte, Leden, en T. Wevers, Secretaris en Pen-
sionneester van de Commissie van beheer over
genoemde instelling.

Ook nu gaven bijna 60 kweekelingen proeven
van gemaakte vorderingen en verkregen bekwaam-
heid in de vakken van het lager Onderwijs, terwijl
een vijftiental hunner bewezen, dat zij met vrucht
het onderwijs in de fransche taal en letterkunde
hadden bijgewoond.

Het examen werd afgenomen door de zeven onderwij-
zers, met het onderwijs aan deze ianrigting belast,
en wel door: P. D. Anslin, in de vaderlandsche en
algemeene geschiedenis, J. van den Berg, in de
sangkunde, H. Bielevelt, in de Bijbelsche geschie-
denis en sedekunde, P. J. Harrebomste, in de re-
kenkunde, W. Adriaans, in het fransch, K. Visser, in
de Nederduitsche taal en letterkunde, en P. A.
van Walsen, in de oude en nieuwe aardrijks-
onderwijs en opvoedkunde. In onderscheidene der
genoemde vakken, werden de onderwijzers nu en
dan bij het ondervragen vervangen, door den heer
W. J. van Hoytema. Over enkele vakken, waarin
onderwijs gegeven was, kon door gebrek aan tijd
niet ondervraagd worden.

Even als vroeger vindt zich de Commissie van
beheer gevestigd, van dit gehouden examen eene
openlijke mededeeling te maken, om daardoor dank
te brengen aan verschillende collegien, inrig-
tingen en bijzondere personen, die by onderscheidene
wijzen, vooral door geschenken, hebben deze zoo
nuttige inrigting ondersteund. De Commissie ver-
meent niet gelijke kracht, die vroeger en met
meerdere vrijmoedigheid, op andere plaatsen, aan
de leerschool van de blifvende wetenschap, mede-
werking van hare beschermers te mogen aanbevelen.

De Commissie rekent zich tot deze vermelding
verplicht, om daardoor haren dank te betonen
aan genoemde onderwijzers, die op nieuw heb-
ben aangetoond, dat zij, ieder voor zich zelve,
in vereniging met elkander, en als in
eene algemeene aanwending, wat strekken kan,
aan de wetenschap meer en meer, naar de behoef-
te, te doen worden, wat zij naar bil-
den van de wetenschap voor onderwijs en opvoeding zijn
verplicht. Die dank mag ook op nieuw gebragt wor-
den, van verschillende onderwijzers, op wier scholen
de kweekelingen in onderscheidene betrekkingen
zijn, en die voor de zorg, welke zij aanwenden,
in den opvoeding van de jeugd met de leer-
zaamheid te loonen.

Algemeest geschiedt deze mededeeling, omdat de
Commissie van beheer daardoor hare blijdschap kan
uitdrukken, over alles wat zij aangaande de kwee-
kelingen door het ingediend verslag der onderwijzers,
en door het gehouden examen ook nu weder heeft
mogen ervaren. Getuigde het eerste toch van eene
bijna algemeene tevredenheid, over den ijver, de
taal, de letterkunde, de kennis van de wetenschap
der kweekelingen, met welke school de kweekelingen
name bewijzen van de vorderingen door de kwee-
kelingen in het algemeen, en door verscheiden hun-
ner in het bijzonder gemaakt, waarbij uitkomsten
van de kweekelingen te tegengesteld zijn, en de
kweekelingen der instelling moeten worden toe-
gekend. Dat de kweekelingen in gelijke mate
en in alle opzichten deze gunstige getuigenis op zich
kunnen toepassen behoort naauwelijks herinnering.
Wat tangwijzen en nodig waren, vertrouwt de
Commissie van beheer, in vereniging met de leer-
meesters, ook daarin naar wensch te zijn geslaagd.
Behalve al het bovengenoemde waren er ook dit jaar
aangename proeven gegeven van gemaakte vorder-
ingen in de kunst van schoonschrijven.

Ook nu weder zou de Commissie zoo gaarne
aan alle kweekelingen boekgeschenken hebben
uitgereikt, als blijken van goedkeuring en om
te voortdurenden ijver aan te sporen; doch
meer dan eene reden drong ook nu, dit aan
weinige te doen, die met naauwgezetheit zijn uit-
gekozen, iets dat niet gemakkelijk viel, omdat
andere soms weinig van de uitgekozenen verschilden.
Vele kweekelingen verdienden eene loffelijke ver-
melding, maar de Commissie heeft gemeend, dat
niet zoo openlijk te moeten doen, omdat andere
niet genoemden, die zich ook zeer bevestigd hadden,
daardoor schijnbaar achter gesteld zouden worden;
als ook, omdat sommige jongelingen, om verschil-
lende redenen, in eveneens stemming echter met be-
staande bepalingen, slechts in sommige vakken het
onderwijs genoten hadden.

In de eerste of hoogste klasse hebben prijzen
ontvangen: E. van Hyl, H. J. Langton, G. A. de
Kruyf en J. Leuden.

In de tweede of laagste klasse zijn prijzen toe-
gewezen aan: A. van der Plaats, J. N. Anslin,
J. S. Mars en H. D. M. van Beest, terwijl voor de
vorderingen in het schoonschrijven J. A. Saffé een
prijs ontving.

Na den gunstigen afloop van dit alles, rigte de
Voorzitter der Commissie, de heer mr. W. J. van
Hoytema, het woord tot onderwijzers en kwee-
kelingen. Dit woord bleef met hartelijkheid en
belangstelling ontvangen, moge naar des wensches
der Commissie bij de kweekelingen gewenschte
vruchten dragen, en de uitgestorte wenschen voor
de leerschool, door Geda. mogen vervulling erlangen.

Namens de Commissie van beheer vooraf,
T. Wevers, Secretaris.

UTRECHT 26 Junij.

In de algemeene vergadering van het Prov.
Utrechtsche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen,
gisteren alhier gehouden, onder voorsitting van den
heer J. Thwa Siccama, zijn tot leden benoemd te
Utrecht, de heeren Mr. J. A. Grothe, Mr. H. G.
Römer, Dr. H. J. Broers, Dr. L. E. van Goudesaver,
Dr. D. H. van Leeuwen en F. D. Schubart. Te
Amsterdam Mr. B. Donker Curtius en Dr. R. Scholten,
Archivarius.

De Paardenmarkt te Breda, is dit jaar
weinig bezocht, bijna door geen buitenlandse
hooplieden. Er waren omstreeks 2000 paarden ter
markt; doch de prijs was laag met weinig afrek.

Den 24 Junij is te Amsterdam overleden
Mev. Anna Maria Kamphuyzen, geb. Snoek, in den
ouderdom van bijna 71 jaren. Zij was den 2.
Julij 1778 geboren en sedert 1794 tot 1847, dus
68 jaren, aan den Stads-Schouwburg verbonden ge-
weest. Zij was op den 15. Maart jl., in eene
buitengewone voorstelling, ten haren voordeele in
voornoemden Schouwburg gegeven, voor de laatste
maal ten toneele verschenen, en wel als Maria
van Lallin, in het treurspel van dien naam. De
verdiensten der overledene tooneelkunstnares zijn te
zeer bekend, dan dat daarover behoeft uitgeweid
te worden.

UTRECHT 26 Junij.

Gisteren morgen werd de eerste zitting alder ge-
houden van het 4e landhuishoudkundig Congres. Die
zitting werd geopend door de heer J. G. van Nes,
met een verslag van de werkzaamheden van
het Congres. Een verslag van de werkzaamheden
aan onze geabonneerden. Dit alleen zij nu reeds vermeld, dat het Congres
in Junij 1850 te Leyden zal worden gehouden.

Wij behoeven niet te zeggen, dat een groot getal
vreemdelingen bij deze gelegenheid onze schoone stad
bezoeken. Het Congres zal in het Sticht
tegenwoordig. Het Congres zal in het Ma-
liebaan, een feestelijk feestmaal voor het gebouw
ontstoken, terwijl de tuin verlicht was en onze schut-
terij muziek verschillende stukken in de opene lucht
vervoerd. In name zal in den daar opkomende
heden morgen is er tentoonstelling van vee in de
Maliebaan en des middags, en de zitting, groot diner
in de zaal naast den schouwburg. — Morgen ochtend
Harddraverij in de Maliebaan; des avonds eene voor-
stelling der Amsterdamsche tooneellisten in den schouw-
burg. — Zaterdag morgen ploegwedstrijd op de
Koppel; des middags zwemstrijd aan de zwemschool. —
Eindelijk maandag 2. Julij Harddraverij van paarden
van land- en bouwlieden in deze provincie woonachtig.

Inmiddels is voortdurend ter bezigtiging de fraaie
tentoonstelling van planten, enz., in den Zeele-
gischen tuin, waar telken middag muziek is, en
alle societeiten voor de leden van het congres open-
gesteld, is er des avonds muziek in de studenten-
societeit, en des middags op het Station-koffijhuis,
terwijl ten laatste bijna alle academische en landin-
rigtingen, ook de gasfabriek van den heer de Hout,
welwillend ter bezigtiging zijn opengesteld voor de
leden van het congres.

Van alle publieke en verscheidene bijzondere ge-
bouwen wappert de nationale vlag. Nu en dan doet
zich het klokkenspel hooren.

— Nog is van den Hongaarschen krijg niets be-
kend. De overwinning, door de Magyaren bij Tyr-
nau behaald, wordt thans weder gezegd eene ne-
derlaag voor hen te zijn geweest. De Banus van de
Magyaren bij Serbobran hebben geslagen. De Rus-
sen stonden bij Kronstadt. Bem heeft zijne hoofd-
magt naar den Banaat teruggetrokken. In Zeyse-
bergen staan ter naauwernood 18,000 man. Ten be-
wijze van de hevigheid van den strijd dient, dat
Generaal Haynau den 21 Junij de stad Boskany
heeft laten plunderen en verbranden, omdat de in-
woners blijken hadden gegeven van goede gezind-
heden jegens de Hongaren. Deze hebben van hun-
nen kant Neusatz geheel vernield; 800 huizen zijn
er een roof der vlammen geworden. De inwoners
zijn naar Karlowitz vervoerd. Intusschen is het de
taktiek der Magyaren als zij terugtrekken, des oogen-
te verwoesten, ten einde den vijand de proviandering
te bemoeijliken. Het land zelf is niet gemakkelijk
te verdedigen. De insurgenten steunen daarom vooral
op Comorn en Peterwardein, als zij in het openveld
het onderspit delven. Zelfs de Karpathen zijn on-
geschikt voor goede verdediging. Gebrek aan am-
nities bij den vijand en een uitstekend spionnen-we-
zen zijn voor de Magyaren voornaamste punten van
hoop. Evenwel schijnt de voorspelling, die reeds
voor 50 jaar in Hongarije verbreid was, dat rust
en orde in Europa zullen wederkeren, als de Rus-
sen een grooten slag leveren op de Debreceiner heide,
tot hare verwoesting te naderen.

De Lloyd gewaagt van vredesonderhandelingen met
Venetië.

De Constitutionnel meldt, dat de vredesonderhan-
delingen tusschen Oostenrijk en Sardinië weder op
slachteren voet staan. — Van Rome niets nieuws.
Men zegt, dat de Pans, steunende op Oostenrijk,
alle voorwaarden, door Frankrijk bij zijne herstelling
te bepalen, van de hand wijet, en des noodt zijn
zetel te Bologna wil vestigen.

De Badensche Republiek was reeds zoo goed als
gevallen, toen men in de fransche wetgevende ver-
gadering er nog over handelde; den 25. zijn de
Pruisen in Carlsruhe getrokken. De insurgenten
hebben de wijk genomen naar Rastatt, terwijl de
voorloopige regering zich te Freiburg heeft ge-
vestigd.

Printed by J. E. BUSH on Comp.